

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Година 1.

ЦАРСГРАДЪ, ЦЕТЬКЪ, СЕПТЕМВРІЙ 10, 1876.

Брой 37.

ЕСТЕСТВЕННЫ-ТЪ НАУКИ ОПРО-
ВЕРГАВАТЪ ЛИ БИБЛІИ-ТЪ?

8.

Въ послѣдній-тъ си брой ный изло-
жмы вкратцѣ теоріи-тъ на нѣкон
аменины геолозы, по които има ед-
но чудно общо съгласіе между ученія-
та на Бытіе-то и най-послѣднѣ-тъ из-
сѣданія на геологіи-тъ. Въ тойзи
Трой ще вмѣстимъ изложение-то на
ругъ отличенъ геологъ—Хю Миллъръ
който, както казахмы въ послѣд-
ій-тъ си брой, прѣдполага че Моисей
релъ въ видѣніе свѣдѣнія-та си за
сѣданіе міра и го описалъ както ся е
вило нему, когато велика-та панора-
а (прѣдставленіе) на сѣданіе-то е
нѣла прѣдъ него. Г-нъ Миллъръ, ка-
о сравнява Моисеево-то описаніе на
сѣданіе міра, както ся излага въ пер-
-тъ главѣ на Бытіе-то, подъ видѣ
а видѣніе, съ седмь-тѣхъ най-забѣ-
жжителны събитія въ редъ-тъ на сѣз-
даніе-то, споредъ както учи геологія-
та, той намира че има между тѣхъ ед-
но чудно съгласіе. Той утвърждава че
то чловѣкъ бѣше стоялъ на повърх-
ность-тъ на земь-тъ на разны-тъ
рѣмена прѣзъ велики-тъ геологичес-
ы періоды и бѣше забѣлжвалъ какво
тавало, то най-забѣлжжителны-тъ съ-
битія бы были онѣзи които Моисей е
изложилъ въ описаніе-то си.

Перво-то видѣніе. Моисей перво ви-
тъ едикъ пустъ и неустроенъ земь,
покрытъ съ вода и тьмнѣ. Споредъ сви-
дѣтельства-та на геолозы-тъ, такова,
фрочно бы было сѣданіе-то на зе-
мь-тъ въ най-стары-тъ отъ геологич-
ескы-тъ періоды. Земна-та кора тогава
была още горѣща, и вода-та, която
покрывала повърхность-тъ и, като е
охлаждала, причинила едикъ гѣстѣ паръ да
вдига тѣй шото тьмнота-та была
върху лице-то на безднѣ-тъ. Ако нѣ-
кой да е стоялъ върху земь-тъ въ
онзи най-древенъ періодъ, тя бы му ся
видѣла тѣй както ся описва въ Быт. 1; 2.

Второ-то видѣніе на Моисей бѣше
появленіе-то на свѣтлинѣ-тъ. Споредъ
геологическы-тъ теоріи, земя-та по-
слѣ истина постепенно, и слѣдова-
телно и воды-тъ сѣ истинили и пара-
та ставала по рѣдка тѣй шото нѣкон
тъ лучы-тъ на слънце-то сѣ можали
да проникать до земь-тъ тогава ко-
гато слънце-то, мѣсець-тъ и звѣзды-
тъ самы не сѣ были още видимы, тѣй
както има свѣтлинѣ въ облаченъ день
ако само-то слънце и да е невидимо.
Вртѣніе-то на земь-тъ бы направилъ
до тѣзи слаба свѣтлина да ся явява и
да исчезнува, тѣй шото да става день
и нощъ. Ако нѣкой да е стоялъ върху
земь-тъ въ послѣдующий-тъ великъ
геологическы періодъ, най-забѣлжжи-
телный-тъ прѣдмѣтъ за него бы было
появленіе-то на свѣтлинѣ-тъ, както ся
спомянува въ Быт. 1; 3, 4, 5.

Трето-то видѣніе на Моисей бѣше
раздѣленіе-то на воды-тъ.

Споредъ геологическы-тъ теоріи,
дѣйствіе-то на истиваніе-то на земь-
тъ ся е продължавало; парный-тъ дымъ
ся издигалъ отъ повърхность-тъ на
земь-тъ или, по-право да кажемъ, отъ
повърхность-тъ на воды-тъ тѣй шото
ся появила пара-та горѣ въ гѣсты о-
блацы отдѣлена отъ воды-тъ доло. О-
бьявленіе-то въ Быт. 1; 6, 7, 8, че Богъ
направилъ твърдь-тъ и разлжилъ
воды-тъ, които сѣ были подъ твърдь-
тъ отъ воды-тъ, които сѣ были надъ
твърдь-тъ, ся съгласува съ геологіи-
тъ, която учи че такова раздѣленіе на
воды-тъ бы было най-забѣлжжително-
то събитіе въ послѣдующий-тъ великъ
періодъ.

Четверто-то видѣніе на Моисей
бѣше прозябеніе-то на растенія-та.

Това видѣніе прѣдставя карбониче-
скый-тъ періодъ на геологіи-тъ, кой-
то ся отличавалъ отъ венчы-тъ други
періоды на земь-тъ исторіи по прѣ-
изобилны-тъ си растенія. Огромны-тъ
въглени слоеве, които сега доставятъ
на свѣтъ-тъ нѣща за горѣніе, сѣ ос-
татки на чудесны-тъ дървета и расте-
нія на онзи періодъ. Геологія-та сви-
дѣтельствува че растенія-та сѣ были
най-забѣлжжителны-тъ прѣдмѣтъ на
онзи періодъ, и ако нѣкой бѣше тога-
ва стоялъ на земь-тъ, той бы забѣлж-
жилъ прѣди всичко друго, чудесны-тъ
дървета, и съ това геологія-та ся съ-
гласява съ онова шото ся излага въ
Быт. 1; 11, 12.

Пето-то видѣніе на Моисей бѣше
появленіе-то на слънце-то, на мѣсець-
тъ и на звѣзды-тъ.

Споредъ теоріи-тъ на геологіи-тъ
истиваніе-то на земь-тъ ся продолжа-
вало дорѣ слънце-то распрѣсѣло по-
степенно облацы-тъ тѣй шото слънце-то,
мѣсець-тъ и звѣзды-тъ станѣли види-
мы за пръвъ пѣтъ. Въ този геологиче-
скы періодъ, казва проф. Форбсъ, има-
ло е толкова малко одушевленны или
неодушевленны произведенія шото тѣ
не сѣ были забѣлжжителны. Най-забѣ-
лжжително-то събитіе на този періодъ
бѣше появленіе-то на слънце-то, на
мѣсець-тъ и на звѣзды-тъ, и затова
то само ся спомянува отъ Моисей.

Шесто-то видѣніе на Моисей бѣше
видѣніе-то на голѣмы морскы жи-
вотны и птицы.

Туй видѣніе съотвѣтствува съ по-
слѣдующий-тъ великъ періодъ, който
ся отличавалъ по морскы-тъ си чудо-
вища и по исполинскы-тъ си птицы.
Геологія-та свидѣтельствува чрѣзъ фос-
силы-тъ си че тѣ бы были най-забѣлж-
жителны-тъ прѣдмѣты за едного, който
бы гледалъ на земь-тъ въ онова врѣ-
ме, и съ това тя подтвърждава онова
шото ся пише въ Быт. 1; 20—23.

Седмо-то видѣніе. Това е было ви-

дѣніе-то на земны-тъ животны. То
съотвѣтствува съ послѣдующий-тъ
геологическы періодъ, който ся отли-
чалъ по безчисленны-тъ и голѣмы
животны. Геологія-та учи че къмъ
край-тъ на този періодъ ся появилъ
чловѣкъ-тъ, и съ това тя подтвържда-
онова шото ся казва въ Быт. 1; 24-27.

Горѣспомнятый-тъ геологъ, Хю
Миллъръ, утвърждава че споредъ туй
тълкованіе, нѣма ни една научна ис-
тина, която да е противна на изложе-
нія-та на Бытіе-то. Тълкованіе-то на
Г-нъ Миллъръ, ако и да не е сѣщо-
то въ всички-тъ си подробности, пакъ
то прилича много на тълкованіе-то на
Проф. Дейна. Ный не казвамы че кое-
да-е отъ тѣзи тълкованія е точно пра-
во, или че кое-да-е отъ тѣхъ доказва
едно буквально съгласіе между кратко-
то описаніе въ Бытіе-то и подробны-
тъ изложенія на геологіи-тъ; утвър-
дявамы, обаче, че изясненія-та на го-
рѣспомняты-тъ геолозы доказватъ по-
ложително, че нѣма такова противо-
рѣчіе между Бытіе-то и геологіи-тъ,
шото тѣ да не можать да ся съгласятъ.

Когато Миллъръ, Далсънъ, Хичкокъ,
Дейна, Гю, Хенри и други отлични
профессори на естественны-тъ науки
утвърждаватъ, че естественны-тъ науки
не опровергавать изложенія-та на Бы-
тіе-то, нито относительно за врѣме-то
прѣзъ което, нито за редъ-тъ по кой-
то свѣтъ-тъ е былъ сѣздаденъ, по ут-
върждаватъ, напротивъ, че има едно
чудно съгласіе между тѣхъ; и при то-
ва, когато тѣзи отлични геолози изла-
гать разны достовѣрны начинны по ко-
нто ученія-та на Бытіе-то и на геоло-
гіи-тъ можать да ся съгласятъ, кой
има право да каже че естественны-тъ
науки дѣйствително сѣ опровергали
ученія-та на пръвѣ-тъ главѣ на Бы-
тіе-то? Никой.

ДУХЪ-ТЪ НА МЖЧЕНИЦЫ-ТЪ.

Читатели-тъ на Зорницѣ-тъ знаѣтъ
каквы страданія сѣ прѣтеглили чловѣ-
цы-тъ въ старо врѣме за Христіанскѣ-
тъ вѣрѣ. Хыляды ся търпѣли хулы,
кѣветы, затворы, біенія даже и же-
стокѣ смърть. Такъвъ духъ между Хри-
стіаны-тъ ся показва и сега въ разны
части на свѣта. Чада-та Божіи сѣ го-
товы и въ настоящее-то врѣме да тър-
пятъ всичко за име-то на Спасителя
си. Прѣди нѣколко години отидохъ нѣ-
кон за пръвъ пѣтъ да проповѣдять Е-
вангеліе-то на идопоклонцы-тъ въ
Мадагаскаръ. Мнозина пріехъ Христі-
анство-то; но по-послѣ тамъ ся пов-
дигна голѣмо гоненіе противъ Христі-
аны-тъ. За 26 години тѣ много стра-
дахъ, и мнозина быдохъ свирѣпо у-
биты. Наскоро Царица-та на Мадага-
скаръ е пригърнула христіанскѣ-тъ

вѣрѣ, и гоненіе-то е прѣстанѣло. Е-
динъ пріятель, който скоро е былъ въ
Мадагаскаръ описва едикъ пещерѣ, въ
коѣто гонени-тъ христіаны ся съби-
рали на молбѣ въ врѣме на гоненіе.

«Единъ Христіанинъ,» казва той,
«ны заведе въ едикъ дупкѣ между ска-
лы-тъ. Ный плѣзѣхмы прѣзъ нѣкъ и
намѣрихмы на ватрѣ едикъ пещерѣ о-
коло 7 лактіе дългѣ, 2 лактіе широкѣ
и около едикъ лактъ высокѣ. Той ка-
за че въ това тѣсно мѣсто ся събира-
ли отъ 10 до 15 души въ святѣ Пе-
дѣлѣ да ся молятъ и да прочитатъ
Слово-то Божіе. Понѣкога дори до 40
душы ся натрупвали въ онуй тѣсно
мѣсто. Мѣсто-то бѣше толкозъ тьмно,
шото едвамъ бѣ възможно да ся чете
въ него. Въ тѣзи пещерѣ тѣ нѣмали
никоѣ другѣ книгѣ освѣтъ Библіи-тъ
и нѣколко страници отъ Пѣтешествен-
ника. Тѣ много ся радовали когато врѣ-
ме-то было дѣждовно, зашото тогава
солдати-тъ не ходили толкозъ да ги
гонятъ и тѣ могли по-свободно да ся
молятъ и да пѣжтъвысоко. Такава си-
ла има и сега Слово-то Божіе да под-
дѣржа и да подкрѣпѣва онѣзи които
сърдечно го пріимать.

СВ. НЕДѢЛЯ ВЪ ЯПОНИИ.

Японско-то правительство наскоро е
издало заповѣдь че отъ сега нататѣкъ
Недѣльный-тъ день ще ся почита като
день за почивкѣ въ правительственны-
тъ службы по цѣло-то царство. Това
е голѣмо насърченіе за всички които
желаѣтъ напѣдѣтъ-тъ на Христіан-
ство-то въ Японіи. На 1872 Япо-
нско-то правительство унищожи лунный-
тъ календаръ и пріе слънечный-тъ, и
имаше намѣреніе още тогава да пріеме
Недѣлѣ-тъ като день за почивкѣ, но
язычническа та партія противостоя стро-
го на това рѣшеніе. Понеже Недѣльный-
тъ день вече е провъзгласенъ офиціално
като день за почивкѣ, явно е че идо-
лопоклонска-та партія е изгубила до
нѣкъдѣ вліяніе-то си. Като народъ-тъ
въобще ще оставя работы-тъ си въ Св.
Недѣлѣ, то повече чловѣци ще мо-
гътъ до присѣтствовать на Христіан-
скы-тъ богослуженія. Много туземни
Христіани проповѣдватъ сега Еванге-
ліе-то по разны-тъ градове навѣтрѣ
въ държавѣ-тъ, дѣто още не е тол-
козъ свободно за чуждестранцы.

Чловѣкъ-тъ не е сѣздаденъ да бѣде
лѣнивъ. Бездѣліе-то прѣпятствува на
самѣ-тъ цѣль на живота му; отъ дру-
гѣ странѣ, дѣятелный-тъ животъ е
добръ пазачъ на добродѣтель-тъ и
добръ сѣхранитель на здравіе-то.

Колкото по-близко живѣе едикъ че-
ловѣкъ до Бога, толкова е по-готовъ да
има миръ и единство съ Неговы-тъ людіе.

ПЫТАНІЯ ВЪРХУ ВЪЗДЪРЖАНІЕ-ТО СЪ ОТГОВОРЫ ОТЪ СВ. ПИСАНІЕ.

1. *Питаніе.* Какво вършатъ онѣзи които сѣ наклонили къмъ печестіе?

Отговоръ. Тѣ «ядатъ хлѣбъ на печестіе, и пийтъ вино на насилство». Прит. 4; 17.

2. *Пит.* Защо трѣбва да ся отстранявама отъ опивателны пытія?

От. Защото «вино-то е присмѣватель и сикера-та крамолиница; и който ся увлича отъ тѣхъ не е благоразуменъ», Прит. 20; 1.

3. *Пит.* Какво вліяніе има виноиство-то върху свѣтско-то благоденствіе?

От. «Който обыча веселѣхъ осромашава, който обыча вино и елей не обогатява», Прит. 21; 17.

4. *Пит.* Защо не трѣбва да ся съдружавама съ винопійцы?

От. «Не бѣди между винопійцы, между тѣзи които изнураватъ своѣхъ-тѣ плѣтъ: Защото пияница-та и раскошнѣи-тъ ще осромашѣхъ; и сѣмливостъ-та ще обліче чловѣка въ дрипы», Прит. 23; 20, 21.

5. *Пит.* Кому горко? Кому ахъ и охъ? Кому караніе? Кому празнословія? Кому удари безъ причинѣ и кому подпухнѣли очи? Прит. 23; 29.

От. «На онѣзи коюто ся бавятъ на вино; които ходятъ да търсятъ подправено вино», Прит. 23: 30.

6. *Пит.* Какво е слѣдствіе-то на винопійство-то?

От. «Испослѣ то хапе като змѣя, и ожила като василискъ», Прит. 23; 32.

«Нѣма да пийтъ вино съ пѣсни; сикера-та ще е горчива на онѣзи които ѣхъ пийтъ», Исаія 24; 9.

7. *Пит.* Каквы особы свѣти има за законодатели и управители?

От. «Не е за царіе-тѣ, Лемуиле, не е за царіе-тѣ да пийтъ вино, нито за князове-тѣ да пийтъ сикеръ», Прит. 31; 4.

Пит. Защо ся дадохъ такыва свѣти?

От. «Да не бы като ся напийтъ да забравятъ законъ-тъ и извѣржатъ сѣдѣтъ на всички-тѣ угнѣтаемы», Прит. 31; 5.

9. *Пит.* Може ли нѣкой да ся извинява за употрѣбленіе-то на вино-то по причинѣ че той го обыча?

От. «Горко на онѣзи които *подражаватъ* сутринъ и *търсятъ* сикеръ; които слѣдуватъ до вечеръ, додѣ гы распали вино-то!» Исаія 5: 11, 12.

Князь Ензенбергъ, който бѣше Хесенскій посланникъ въ Паризъ, събира саморѣчны подписы отъ разны лица. Въ Албумъ-тъ му при други има и слѣдующе-то отъ Г-нѣ Гизо: «Въ дългый си животъ азъ съмъ научилъ двѣ нѣща; едно-то е да прощавамъ много, а друго-то е, никогда да не забравямъ». Г-нѣ Тьеръ писалъ подъ това: «Малко забравливостъ не поврежда искренности-тъ на простителности-тъ». Князь Бисмаркъ писалъ подъ тѣзи двама-та: «Въ живота си азъ съмъ ся научилъ да прощавамъ много, и да направѣхъ себе си да съмъ опростенъ много».

Мнозина само прочитатъ за Исуса Христа както прочитатъ за нѣкое друго историческо лице, но това е недостатъчно. Ный трѣбва да знаемъ Христа лично и да ся наслаждавама повседневно съ лично съобщеніе съ него.

Вaalбекскы Развалины.

ВААЛБЕКЪ.

Вaalбекъ, извѣстенъ още подъ имената Иліополь и Авентъ, е единъ старъ Сирійскы градъ. Слѣдъ Палмирскы-тъ, неговы-тъ развалины сѣ най-великолѣпны-тъ въ онѣзи странѣ. Врѣме-то на съграждане-то му е неизвѣстно, и прѣдаіе-то, което го отдава на Соломона, не е никакъ потвърдено. По-неже е былъ на правый-тъ търговскы пътъ между Тиръ и Истокъ, той е достигналъ до голѣмъ важность и е былъ украсенъ съ великолѣпны храмове, отъ които нѣкои сѣ были отъ врѣме-то на Антонія Пія, 160 год. прѣди Р. Христово. Послѣдній-тъ съградилъ единъ отъ тѣхъ, който ся считалъ за едно отъ чудеса-та на свѣтъ-тъ. Когато Христіанска-та религія ся пріела отъ Римскы-тъ Државѣ, язычическы-тъ храмове, съ исключеніе на най-голѣмый-тъ, който ся прѣобържилъ на христіанскъ църквъ, были оставени да ся съсипятъ; но до Исламско-то нашествіе (635) Ваалбекъ е былъ най-великолѣпный-тъ градъ въ Сирію, украсенъ съ памятници отъ древны врѣмена и прѣдаденъ на раскошество. Той ся е защищавалъ храбро противъ Исламскы-тъ нашественицы, но най-послѣ на 748 ся е прѣвзелъ отъ Халифъ-тъ въ Дамаскъ, който исклѣлъ по-главны-тъ му жители. Прѣзъ врѣме-то на Кръстоносны-тъ походы той минувалъ въ разны рѣцѣ. Въ 1400 той ся прѣвзелъ отъ Тамерлана, и по-послѣ отъ Номадско-то Метавелійско племе. Въ 1759 едно землетрясеніе довършило опустошеніе-то му. Сегашно-то село Ваалбекъ е много бѣдно. Кѣщя-та му сѣ направены отъ кирпичи и населеніе-то му е около 2,000 души.

Най-забѣлжителны-тъ останкы сѣ 3-тъ храмове, отъ които най-голѣмый-тъ, съ дворове-тъ си и съ прѣдверіе-то си, ся простира 1,000 крака отъ Истокъ къмъ Западъ. Едно великолѣпно прѣдверіе, 180 крака дълго, съ 12 стѣлпове, е водило къмъ единъ шестьюголенъ дворъ. Тѣзи храмове сѣ надминували по голѣминѣ-тъ си и по направѣ-тъ си всички-тъ други въ свѣтъ-тъ.

ПИСМА ЗА МАЙКЫ.

4.

Свѣта Недѣля.

Драгы Пріятелы,

Като търсимъ помощь за нравственносто-то възпитаніе на дѣца-та, азъ радостно ся обръщамъ къмъ Св. Недѣля, като едно отъ най-важны-тъ спомагателны срдѣства за тѣзи работѣ.

Този день праведно ся почита като день особно посвятенъ на религіозны

службы и поученія; но ако испытамы добръ ный ще намѣримъ, че ако този день ся държи споредъ както Богъ ни заповѣдва, то той има най-честито вліяніе върху нравственно-то, уметвенно-то и тѣлесно-то ни развитіе както и върху религіозный-тъ ни характеръ.

Като смы Христіани, ный трѣбва да уважавама Господній-тъ день повече отъ всякой другъ день. Нѣма другъ день, който *всичкы-тъ* Христіанскы народи съгласно пріиматъ за свѣтъ день Господень който трѣбва да ся посвящава. Колкото и да ся различаватъ разны-тъ Христіанскы вѣроисповѣданія въ други религіозны ученія, тѣ всички сѣ съгласни въ почитаніе-то на Свѣтъ Недѣля и затова този день е една върска която свързва всички-тъ Христіаны по разны-тъ части на свѣтъ-тъ.

При това Богъ нарича Св. Недѣля *свой* день, който той, тѣй да кажемъ, ни дава на заемъ да го употрѣблявама въ свѣты службы; и той на всѣко мѣсто го спомянува съ най-высокъ почетъ. «Сѣбботы-тъ ми» е едно израженіе което често ся употрѣблява въ Св. Пис. Исх. 31; 12—17. Исаія 58; 13, 14.

Сѣббота въ Еврейскы, на който языкъ ся писа Вѣтъхый-тъ Заветъ, знаеи *почивка*, и Богъ ѣхъ назначи да бѣде день за почивка на чловѣцы-тъ и на скотове-тъ. Когато Исусъ Христосъ бѣше на земѣ-тъ, той каза: «Сѣббота-та е направена за чловѣка», т. е. тя бѣше назначена да посрѣщне особы-тъ му нужды и да произведе за него всегдашно благоденствіе. Онзи, който ны е създалъ съ тѣло и съ дуни, е приспособилъ този день на особы-тъ ни нужды. Колко обширна и ясна е заповѣдъ-та: «Шестъ дни ще работиши и ще вършиши вси-тъ си дѣла; а седмый-тъ день е сѣббота на Господа Бога твоего; да не неправиши въ него никое дѣло, ни сынъ ти, ни дѣщеря ти, ни слуга-та ти, ни слугы-и-та ти, нито скотъ-тъ ти, нито чужденецъ-тъ ти, който е отвѣтрѣ вратѣ-тъ ти». Блаженъ даръ за чловѣцы-тъ и за скотове-тъ! Той е наистинѣ драгоцѣненъ даръ за *всичкы-тъ*, но особенно за работны-тъ чловѣцы, мѣжѣ, жены и дѣца, които съ трудъ сѣ прѣкарвали седмицѣ-тъ. Безсѣмѣиіе една отъ цѣли-тъ на този день е да продължава животъ-тъ и да съхранява уметвенны-тъ и тѣлесны-тъ силы. Чрѣзъ почивка-тъ и промѣненіе-то на заниманіе-то ся поправятъ тѣлесны-тъ и уметвенны-тъ силы които сѣ ся изнурили въ шестъ-тъ работны дни, и новы силы ся снабдяватъ за новѣ-тъ седмицѣ. Нѣкой е казалъ, че когато нѣкой не разваля Св. Недѣля въ без-

мѣстны заниманія прѣзъ живо ѣхъ посвящава Господу, тогава продължава дни-тъ му. Но ка да ѣхъ посвящавама? «Сѣббота да назите, и свѣтилище-то мчитате», Лев. 26; 2. Тѣзи е най-ясны-тъ заповѣди Божіи неѣхъ ся разбира че общона богослуженіе е една отъ първы жности за въ този день Гос. Примѣръ-тъ на най-древны-тъ ны ны учи сѣщо-то. Евр. 10 затова до колкото е възможно чадія-та ни трѣбва да ся навѣда ходятъ на общо-то богослуженіе; и дѣца, които не сѣтаваны тѣй, не могатъ да ся бсѣхъ отхранены Христіанскы. Ны и домашны дѣлжности — да пмы Слово-то Божіе съ молити помаганы на други-тъ които въ толкостъ благоприятны обстоянѣи трѣбва да внимавама да и вѣмы дѣца-та си и слугы-тъ си брѣженіе нито да имъ позволяи прѣминуваъ Св. Недѣля въ б забавленія. Освѣны наставленія-то можемъ да имъ давама, редота, тишина-та и чистота-та, на ктрѣбва да ся навикнуватъ прѣзъ свѣтъ день, имать едно голѣмо върху навичы-тъ на млади-тъ мочадіе-то, и тѣзи навичы ще ги дружаватъ не само за прѣзъ сѣтъ, но и за прѣзъ цѣлый-тъ имъ вѣтъ.

Това е само едно несвършенъ чрѣтаніе на начинъ-тъ по който *Недѣля трѣбва да ся прѣминувѣ* пакъ, колко жално е като мнози прѣкарватъ този свѣтъ день да този начинъ, по напротивъ го рѣлятъ? Кой отъ по между насъ ѣва Св. Недѣля въ срдѣце-то си животъ-тъ си както Господъ заповѣ въ Слово-то си?

Богъ опыта послушаніе-то на Евтѣ чрѣзъ Сѣбботѣ-тъ. Когато отпяхъ отъ Бога, тѣ прѣставахъ да читатъ Сѣбботѣ-тъ, и съ това нахъ на себе си осѣжденіе. Може да кажемъ че сѣбботы-тъ сѣ по-ко свѣты сега отколкото бѣхъ три хиляды години? Или по-малко ждѣхъ ли имамы ный отъ добрини-тъ то пріемамы отъ почитаніе-то на Сѣтъ-тъ Недѣля отколкото имамъ Евтѣ? Жално е наистинѣ като този свѣтъ день ся обезчестява даже и въ онѣмѣста, дѣто свѣтлина-та на Евангеліе то блистае най-свѣтло.

Когато земемъ въ вниманіе какъ же Христіанскы-тъ народи оскверватъ Св. Недѣля, не трѣбва да ни вижда странно за дѣто Богъ гы назва поѣнѣкога, както наказа Еврейскы *гладъ, войнѣ и страшы болѣзны*. Може бы че, по-често отъ колкото мислятъ, страданія-та дохождатъ кху насъ, защото ный не ся съобразвама съ повеленія-та му. (Слѣдѣва)

ТЕЖКА-ТА БОЛЕСТЬ.

Въ много области на Турціѣ та болѣсть върмува прѣзъ дѣтны-тъ есенни-тъ мѣсецы. Тя хваща всѣхъ кѣвъ классъ чловѣцы, не вреди коздравни и яки може да сѣ тѣ.

Тя, когато хване чловѣка, може нѣкога чрѣзъ наврѣмenni цѣрове да прѣсѣче, но слѣдъ като ся вкорени дѣждѣ въ чловѣка, никой цѣръ може вече да ѣхъ искорени, и тя

та челоуѣка до опрѣдѣлено-то си
како прави магарешка-та каш-
и сипаница-та. Всичко щото единъ
може да стори въ такъвъ слу-
и да ся стараетъ да прѣдпазва, чрѣзъ
е-тъ си, да не бы да хване че-
и-тъ и нѣкоя друга болестъ, и
това да поулекчава болки-тъ му и
поддържа силѣ-тъ му додѣто ес-
во-то истрѣби отровѣ-тъ на бо-
Хи-тъ. Понеже лѣкуваніе-то на тѣ-
болестъ е толкова мѣчно, то най-
о-то нѣщо е да ся прѣдпазва че-
и-тъ да не ся хване отъ неѣ.

Слѣжка-та болестъ хваща челоуѣка
и заразява тѣло-то му съ единъ от-
роуѣ, на който источници-тъ сѣ раз-
и-тъ. Заразителны-тъ вещества,
и-тъ излизать отъ изгнилы или сплуты
и-тъ и всички-тъ испаренія които
и-тъ отъ каквито и да сѣ гнилы
и-тъ, производять тѣзи болестъ.
и-тъ често, обаче, причини-тъ на
и-тъ сѣ прѣдъ самы-тъ ни до-
и-тъ. Една бара устоена вода въ нѣ-
и-тъ трапъ до прозорцы-тъ, изгнилы
и-тъ оставени въ зимникъ-тъ, гы-
и-тъ по-близо отъ колкото трѣбва до
и-тъ на които вода-та ся ие,
и-тъ тѣзи може да заразять цѣло до-
и-тъ сѣ тѣзи болестъ. Затова всѣ-
и-тъ трѣбва да държи кѣшѣ-тъ си и
и-тъ около кѣшѣ-тъ си чисти отъ
и-тъ изгнило растително или животн
и-тъ. Всички водны нечистоты отъ
и-тъ варницѣ-тъ трѣбва да ся истичать
и-тъ кюпцы или гыризы, надалечъ отъ
и-тъ; гыризы-тъ особено трѣбва
и-тъ ся задръствать, и ако нужд-
и-тъ е въ сѣщо-то здание на домъ-
и-тъ, то врата-та му и дупка-та му
и-тъ всѣкога да ся държатъ затво-
и-тъ; всѣкой нужникъ трѣбва да има
и-тъ чрѣзъ който да отдиша навнѣ.
и-тъ трѣбва да внимава на това, за-
и-тъ изъ нужникы-тъ излизать мно-
и-тъ заразителны вещества които повече
и-тъ всѣко друго нѣщо повреждать
и-тъ правіе-то на живуцы-тъ въ домъ-тъ,
и-тъ особенно на дѣца-та.

Но какво да ся прави ако болестъ-
и-тъ вече е хванѣла и обзела челоуѣка?
и-тъ трѣбва незабавно да ся повика
и-тъ способенъ лѣкаръ и да ся оста-
и-тъ всичко въ неговы-тъ рѣцѣ, защото
и-тъ болестъ не може вече да ся прѣ-
и-тъ сѣ домашны лѣкове. Болестъ-та
и-тъ же да ся поулекчи и негли да ся
и-тъ ократи до иѣждѣ, но, каквото и да
и-тъ прави, тя ще държи болникъ-тъ прѣзъ
и-тъ опрѣдѣлено врѣме.

Голѣмо вниманіе трѣбва да ся обрѣ-
и-тъ кѣмъ *хранѣ-тъ* на болникъ-тъ.
и-тъ челоуѣци прѣзъ врѣме-то на
и-тъ сѣ излагать на опасность
и-тъ прѣминувать голѣмы прѣмеждія по
и-тъ причинѣ че ядѣтъ неприличны ястія,
и-тъ особенно когато тѣ почивать да оздра-
и-тъ вѣвать. Болникъ-тъ тогава почне да о-
и-тъ и иска такыя ястія които ни-
и-тъ не сѣ добры за него. Затова
и-тъ трѣбва да ся внимава добръ и да му
и-тъ даватъ само такыя ястія, каквито
и-тъ лѣкаръ-тъ прѣпорѣчва.

Чистота-та е друго нѣщо кѣмъ кое-
и-тъ трѣбва да ся обрѣща вниманіе.
и-тъ та-та, дрехы-тъ и постилкы-тъ на
и-тъ болникъ-тъ трѣбва да ся държатъ по-
и-тъ тоянно чисти. Ако е възможно посты-
и-тъ трѣбва да ся промѣнявать всѣ-
и-тъ день или поне прѣзъ-день. Въ стаѣ-
и-тъ трѣбва да ся пуца чистъ въздухъ
и-тъ ойто много помага за оздравяваніе-то
и-тъ болный-тъ. Тя не трѣбва да ся за-
и-тъ мѣнява много, но по-добръ да ся пу-

ща въ неѣ една тиха и пріятна свѣт-
лина.

Тишина е много потрѣбно нѣщо за
онѣзи които лѣжатъ отъ тежкѣ-тъ бо-
лестъ. Мозѣкъ-тъ и нервы-тъ имъ сѣ
много чувствителны, и ако бы да има
гѣлчавы и смущенія около тѣхъ, тѣ
много ся беспокоѣтъ. Онѣзи, които
стоятъ при болникъ-тъ, трѣбва да сѣ
весели, но тихы, и да ся трудять да
направять всичко около него тихо и
пріятно.

ДОБРО ЧЕТЕНИЕ.

Лонд. *Таймс* ся жалува че въ Ан-
гліискы-тъ училища ученици-тъ не че-
тѣтъ добръ. Сѣщо-то е истина и въ
училища-та на другы народы. Отъ ми-
ліоны души които знаѣтъ да четѣтъ,
твърдѣ малко има които могатъ да че-
тѣтъ добръ. Колцина могатъ да про-
четѣтъ единъ главъ въ Библиѣ-тъ,
или даже единъ членъ въ вѣстникъ-тъ
по такъвъ начинъ, щото да изразять
сѣвършено мысли-тъ на писатель-тъ?
Твърдѣ малцина. Повече-то ученици
четѣтъ по единъ неестественъ, невра-
зумливъ и често по единъ непонятенъ
начинъ. Добро-то четеніе е едно
искуство, което ся придобыва съ мѣч-
потіѣ; но ако ся придобые, то е мно-
го полезно. Впечатленія-та, които е-
динъ добръ читатель може да напра-
ви, сѣ понѣкога твърдѣ чудны. Ный
ще споменемъ нѣкои отъ качества-та
на добро-то четеніе :

1. Единъ челоуѣкъ, за да чете до-
бръ, трѣбва да чете естествено, т. е.
той трѣбва да чете тѣй както си го-
вори. Нѣкои, щомъ почнѣтъ да четѣтъ,
издигать гласъ-тъ си, така щото про-
изношеніе-то имъ е сѣвършено не-
естествено. Тѣ трѣбва да четѣтъ по
сѣщый-тъ тонъ, който быхъ употре-
били въ разговоръ-тъ си.

2. За да може нѣкой да чете
добръ, той трѣбва да проумѣва значе-
ніе-то на онова което чете. Цѣль-та
на читатель-тъ е вынжгы да изразява
мысли-тъ на писатель-тъ, на когото
списанія-та той прочита; и за това
всякой трѣбва да проумѣва значеніе-то
на единъ книгъ, за да ѣмъ чете добръ,
и колкото по-добръ ѣмъ проумѣва, тол-
кова по-добръ той ще може да ѣмъ че-
те. Онѣзи които четѣтъ публично,
трѣбва да изучать онова което четѣтъ
така, щото да могатъ да изразять зна-
ченіе-то му.

3. Челоуѣкъ за да чете добръ,
трѣбва да *чувствува* онова което че-
те. Читатель-тъ трѣбва да бѣде въ
сѣчувствіе съ писатель-тъ на книгѣ-
тъ, и да чувствува сѣщо като него.
Онѣзи ще чете най-добръ, който спо-
лучи най-сѣвършено да ся тури на
мѣсто-то на писатель-тъ, и да ся у-
правлява когато чете отъ сѣщы-тъ чув-
ства, които сѣ вдѣхнѣли списанія-та
му.

4. Челоуѣкъ за да чете добръ по-
трѣбно е да има още добръ и обра-
ботенъ гласъ. Гласъ-тъ почти на вся-
кой челоуѣкъ може така да ся обрабо-
ти, щото той да стане единъ пріятенъ
и впечатлительнъ читатель.

Явно е че четеніе-то не е едно
просто механическо дѣйствіе; и че за
него е нужно нѣщо повече отъ пра-
во-то произношеніе на думы-тъ. То
изисква едно умственио проумѣваніе
на сѣчиненіе-то което ся чете, и едно
сѣрдечно сѣчувствіе съ писатель-тъ му.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ИСТОЧНИЙ-ТЪ ВЪПРОСЪ.

Слѣдующий-тъ членъ извличамъ отъ Лон.
Таймс :

Трудно е да ся поддържа едно положе-
ніе въ Англіискы-тъ политическы работы,
което не може да ся защищава прѣдъ на-
родъ-тъ. Лордъ Дерби е изразилъ това мнѣ-
ніе прѣдъ нѣколко години, и ако понѣкога
си напомя свои-тъ си думы, той трѣбва
често да си напомя за истинность-тъ имъ
сѣга. Политика-та, която ся водяше въ Ис-
токъ отъ сегашно-то Министерество, вѣрвѣмы
да ся е измѣнила въ послѣдно врѣме, за-
що-то тя не може да ся защитава прѣдъ на-
родъ-тъ. Единъ челоуѣкъ може да искаже
частно много умны доказателства въ нейнѣ
полѣзъ за да задоволи себе си, но въ никой
градъ въ Англіѣ той не може да говори
публично въ сѣщый-тъ смыслъ безъ да бѣ-
де пріетъ съ хладнокрѣвно мѣлчаніе или съ
израженія на незадоволствіе. Ный не приво-
ждамы този фактъ като убѣдительно дока-
зателство че Англіиска-та политика въ Ис-
точны-тъ работы е была лоша и вредителна.
Народно-то чувствованіе често е погрѣша-
вало въ сѣжденіе-то си, и пакъ може да
погрѣши; но истина е че никое Правител-
ство не може да го прѣнебрежи, а най-
малко отъ всички-тъ настояще-то Мини-
стерство. Извѣстна-та неслогоразумность
въ думы-тъ на първыи-тъ Министръ прѣзъ
послѣдны-тъ седмицы въ засѣданія-та на
Парламентъ-тъ доста е увеличила мѣчно-
тѣ на управленіе-то му. Когато той
трѣбваше да изрази дѣлобѣжъ-тъ си скрѣбъ
за печалны-тъ приключенія въ Турціѣ, той
гы обѣри на смѣхъ. Това е увеличило още
повече негодованіе-то на Англіискыи-тъ
народъ противъ сегашно-то Министерество.
То трѣбва да земе дѣятелны мѣрки, ако ис-
ка да възврне съ врѣме изгубенно-то си
положеніе.

Бой-тъ, който станъ на 20 минѣлаго при
Алексинацѣ, вѣрвѣмы да даде сѣвършенъ
край на войнѣ-тъ. Ако Турція не ся съ-
гласи за прѣмиріе, твърдѣ е вѣрно че Рус-
сія че ся наѣмѣи, и че Англія че стои не-
успѣшна. Порга-та може да очаква помощъ
отъ Австріѣ, но ти трѣбва да напусти тѣ-
зи надѣжды, защото Австро-Унгарско-то
Правителство, ако и да иска да отложи рѣ-
шеніе-то на Источный-тъ Въпросъ, сила-та
му не съотвѣтствува на желаніе-то му, и
вѣтрѣнно-то пріятелство на Императоры-тъ
Францъ Іосифа и Александра е нѣщо пове-
че отъ единъ учтивость. Контъ Андраши
пріе Берлинскѣ-тъ Ноуѣ, и затваряне-то
на пристанище-то Клекъ бѣ сѣдѣствіе на
Императорско-то свидѣаніе въ Райхцадѣ.
Тѣзи фактове сѣ достаточны до показѣтъ
че Порга-та не може да очаква отъ Ав-
стріѣ друго освѣнь неутралность. Ако прѣ-
миріе-то стане за 1 мѣсець, Порга-та мо-
же да увеличи войскѣ-тъ си съ още нѣколко
табуры отъ Азіатскы-тъ си области, когато
Сърби-тъ не могатъ да подкрѣпятъ войскѣ-
тъ си съ нѣколко табуры защото гы ѣмѣтъ.
Едно прѣмиріе безъ условія е най-проста-
та форма за спирање-то на крвопролитіе-
то, но ный не вѣрвѣмы че ще има нѣкоя
непрѣодолима мѣчотія въ споразумѣніе-то
за начала-та, върху които ще ся склучи
бѣждѣщый-тъ договоръ за миръ. Въ него
може да ся опрѣдѣли устроение-то на бѣ-
ждѣщѣ-тъ Сърбскѣ войскѣ, сумма-та за въз-
награжденіе на войнѣ-тъ, годишныи-тъ да-
иѣтъ, построение-то на единъ желѣзенъ
пѣтъ прѣзъ Сърбскѣ-тъ земѣ и сѣбаряніе-
то на крѣпосты-тъ ѣ, но всички-тъ тѣзи ус-
ловія ся ограничавать само между Сърбіѣ
и Порга-тъ. Този договоръ обаче трѣбва
да стане подъ грыжѣ-тъ на Порѣчителны-
тъ Силы, на които сѣ повѣрени, не само-
управленіе-то само на Книжества-та, но
свобода-та и интересы-тъ на всички-тъ
подаданицы Султановы въ Европейскѣ Тур-
ціѣ. Нито Англіѣ, нито Руссіѣ, нито Ав-
стріѣ быхъ пріели едно рѣшеніе, което не
отмахнува, веднѣждъ за выжгы, главны-тъ
причины на смущеніе-то отъ лошо-то управ-
леніе на Боснѣ и Херцеговинѣ, и което
не оздравява по нѣкакъвъ начинъ по-до-
бро-то управленіе на Българіѣ. Въ това
особенно ся изисква дѣйствіе-то на дипло-
матіѣ-тъ, и договоръ-тъ дѣто и да бѣде
заклученъ, было въ Ц/градѣ или въ нѣкой
неутраленъ градъ, ный не ще ся задоволимъ,
ако Главны-тъ Министры и Дипломаты-тъ не
поставѣтъ въ него такыя условія, които

да прѣдварѣтъ подновеніе-то на възстанія
противъ лошо-то управленіе и противъ сви-
рѣпства-та употреблены за умираваніе-то
имъ, поне за едно поколѣніе.

СЛОВО-ТО НА Г-НЪ ГЛЯДСТОНА.

Г-нъ Гладстонъ е казалъ едно слово на
28 минѣлаго на едно отворено мѣсто прѣдъ
едно голѣмо множество народъ върху Ис-
точный-тъ Въпросъ. Прѣзъ него дѣнь ако и
да е имало силень дѣждъ, и ако и да бѣше
извѣстно че слово-то му нѣмѣе да ся об-
народва наскоро, около 10,000 души сѣ
ся стекли да го чуѣтъ.

Лондон. *Таймс* относительно до това
слово казва слѣдующе-то: множество-то
хора които ся събрахъ да чуѣтъ Г-нъ
Гладстона показва каквы сѣ были чувства-
та на народъ-тъ относительно до приключе-
нія-та въ Българіѣ. Г-нъ Гладстонъ въ то-
ва слово повторилъ главны-тъ точки на
скоро-издаденѣ-тъ си брошурѣ върху този
прѣдмѣтъ, и ся потрудилъ да гы изясни
толкова ясно и да гы подтвърди съ такыя
силны доказателства, щото да ся пріемѣтъ
отъ народъ-тъ. Той говорилъ съ такава
живость, щото нѣкой не бы помислилъ че
той е единъ старъ челоуѣкъ. Той знаѣлъ че
ся подкрѣпѣ отъ сѣчувствія-та на сѣншате-
ли-тъ си, които давали още по-голѣмъ си-
лѣ на думы-тъ му. Безъ сѣмѣніе е че всич-
ки-тъ Англичани сѣ на едно мнѣніе отно-
сительно до приключенія-та които ся случи-
хъ въ Турціѣ и всички-тъ сѣ съгласни
че въ Боснѣ, Херцеговинѣ и Българіѣ трѣ-
бва да станѣтъ основны политическы про-
мѣненія въ управленіе-то. Онѣзи, които по-
прѣдъ ся противѣхъ на тѣзи политикѣ, не
ся слушать вече, и въпросъ-тъ който оста-
ва да ся рѣши, ся относѣ до срѣдства-та,
чрѣзъ които тѣзи цѣль може да ся пости-
гне. Г-нъ Гладстонъ не ся подвоумилъ да
прѣпорѣчи като най-добро срѣдство за то-
ва, сѣдѣствіе-то на Англіѣ съ Руссіѣ.
Той казалъ: «Едно добро рѣшеніе на този
въпросъ може да ся постигне не чрѣзъ едно
повърхностно или праздно прѣмиріе между
тѣзи двѣ Силы, но чрѣзъ искренно-то имъ
сѣгласіе и сѣрдечно-то имъ сѣдѣствіе». То-
ва ся съгласява съ политикѣ-тъ изразе-
на въ писмо-то на Г. Стрѣфордъ Де Ред-
клифъ, и подтвърдява онова което *Таймс*
е прѣпорѣчилъ. Ако Англіѣ и Руссіѣ ще сѣ-
дѣйствувать сѣрдечно, тѣ могатъ да дадѣтъ
едно задоволително рѣшеніе на Источный-
тъ Въпросъ, и настоящий-тъ Русскый Им-
ператоръ е твърдѣ расположенъ да сѣдѣй-
ствува съ Англіѣ за да придобые едно
добро управленіе за развѣлчуваны-тъ о-
бласти. Каквы мѣчотіѣ има за рѣше-
ніе-то на самоуправленіе-то имъ? Глав-
на-та мѣчотія не произлазѣтъ отъ про-
тивѣніе-то на Австріѣ за единъ самоупра-
вляемъ Боснѣ, защото ако и да е истина
че Австріѣ е нерасположена кѣмъ такыя
политическѣ наредѣжы, тя ся показва гото-
ва да ся съгласи на онова, което не е прі-
ятно за неѣ, като по-малко отъ двѣ злины,
но отъ разстроено-то положеніе на проти-
воположны-тъ народности въ тѣзи области.
Тѣ имѣтъ нуждъ отъ политическо вѣспита-
ніе, което може да стане подъ управленіе-
то на нѣкой опытенъ военно-дѣржавенъ
мѣждъ.

Нѣма надежда за едно сѣщиско рѣше-
ніе на Источный-тъ Въпросъ, както Г-нъ
Гладстонъ казва, освѣнь чрѣзъ сѣгласіе-то
на Англіѣ и Руссіѣ. Тѣхно то сѣгласіе
обаче ще бѣде бесполезно, ако тѣ самы не
ся занимаѣтъ съ главны-тъ точки на този
въпросъ. Надѣвѣмы ся че наше-то Прави-
телство разбира това, и че то не ще отла-
га вече разглежданіе-то му по причинѣ на
нѣкой суетнѣ надеждѣ че по единъ или
по другъ начинъ мѣчотіѣ-тъ ще ся отмах-
нѣтъ сами по себе си. Ный смы дѣлжѣи не
само да додемъ до едно споразумѣніе съ
Руссіѣ, но още да земемъ първы-тъ стѣп-
кы, ако е нужно, за придобываніе-то му.
Берлинскѣ-та Нота бѣ дѣло на Императора
Александра. Тя не бѣше пѣлна и добръ из-
работена, и пріеманіе-то ѣ можане да у-
множи мѣчотіѣ-тъ на положеніе-то. Лордъ
Дерби постѣпѣ умно за дѣто отказа да ѣмъ
пріеме, но той не стори добръ, когато не
прѣдстави нѣкои други прѣдложенія. На-
стояще-то е единъ изряденъ случай за ми-
нистерство-то да поправи нѣкой погрѣшкы,
които то е направило. Нужно е щото Ве-
лики-тъ Силы да ся сѣгласѣтъ за начинѣ-
тъ по който развѣлчуваны-тъ области трѣ-

